

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa A. S. przeciwko Uniwersytetowi Medycznemu w Ł. ustalił, że powódka ma prawo do urlopu dla poratowania zdrowia udzielonego na okres od dnia 1 września 2014 roku do 28 lutego 2015 roku oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki 60 zł tytułem kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Powódka jest mianowanym nauczycielem akademickim od dnia 15 grudnia 2000 roku, zatrudnionym w Uniwersytecie Medycznym w Ł.

W dniu 27 sierpnia 2014 r. powódka złożyła wniosek o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia od dnia 1 września 2014 r. do dnia 28 lutego 2015 r. Wniosek został podpisany przez przełożonego powódki w dniu 28 sierpnia 2014 r. (...) wniosku zawierał pouczenie, że urlop dla poratowania zdrowia przysługuje osobie, która po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolna do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy, przysługuje nauczycielowi akademickiemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy po przepracowaniu co najmniej pięciu lat w uczelni, udziela się go w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo 6 miesięcy – łączny wymiar urlopu w okresie całego zatrudnienia nie może przekraczać 2 lat.

Do wniosku powódka załączyła orzeczenie lekarskie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, zawierające dane osobowe powódki wraz z numerem PESEL, stwierdzające, że względu na stan zdrowia wymaga udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia w okresie od 1 września 2014 r. do 28 lutego 2015 r. z powodu leczenia nadczynności tarczycy.

W dniu 29 sierpnia 2014 r. powódka złożyła w tym zakresie podanie do Rektora pozwanej uczelni. Pismem z dnia 1 września 2014 r. Prorektor ds. Organizacyjnych i Studenckich nie wyraził zgody na udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, argumentując, że nauczyciel akademicki ma prawo do wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a następnie do zasiłku chorobowego, jeśli po wyczerpaniu okresu zasiłkowego stan zdrowia nauczyciela akademickiego w dalszym ciągu wymaga powstrzymania się od pracy, ma on prawo do ubiegania się o przyznanie płatnego urlopu dla poratowania zdrowia. W związku, z tym, że niezdolność do pracy w roku akademickim 2013/2014 i w latach ubiegłych wynosiła 22 dni, udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia w tej sytuacji byłoby sprzeczne z polityką Uczelni i przyjętymi zasadami oraz mogłoby być uznane za nadużycie ze strony (...) w Ł.

Według zasad udzielania urlopu dla poratowania zdrowia obowiązujących w uczelni pracownik składał orzeczenie od lekarza leczącego, z reguły urlopy były udzielane po dłuższym zwolnieniu lekarskim, były kontynuacją leczenia. Z przepisów nie wynikało, że urlop musi być poprzedzony zwolnieniem. Z orzeczenia lekarskiego wynikało, że okres urlopu jest niezbędny do wyleczenia. Nigdy nie było przypadku, żeby rektor odmówił prawa do urlopu. Nie było kwestionowane orzeczenie lekarskie.

Powódka otrzymała tę odpowiedź w dniu 4 września 2014 r. Nie stawiała się do pracy po dniu 1 września 2014 r. W dniu 3 października 2014 r. powódka otrzymała rozwiązanie umowy w trybie art. 52 kp w związku z niestawieniem się do pracy.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż wniesione powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podniósł, iż zgodnie z art. 189 kpc powód może żądać ustalenia istnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Interes prawny zachodzi zaś, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości/ tak w wyroku SA w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2007 r., III AUa 1518/05, LEX nr 257445/. Zasada ta nie powinna jednak być pojmowana abstrakcyjnie, w

celu zawężającej interpretacji tej przesłanki do wytoczenia powództwa o ustalenie, lecz ze względu na konstytucyjnie gwarantowane prawo do sądu zawsze konieczna jest ocena istnienia interesu prawnego do wytoczenia tego powództwa na tle okoliczności faktycznych konkretnych spraw. Wobec tego należy także dodać, że przyjmuje się istnienie interesu prawnego zawsze, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub gdy stronie nie stoi otworem droga procesu o świadczenie, a strona przeciwna kwestionuje jej prawo lub stosunek prawny .

W rozpoznawanej sprawie Sąd wskazał, iż powódka ma interes prawny w ustaleniu prawa do urlopu dla poratowania zdrowia, bowiem uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powódce ochronę jej prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący pomiędzy stronami w tym zakresie.

Następnie Sąd zaznaczył, iż zgodnie z art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz.U.2012.572) w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2014 r. nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej pięciu lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekraczać dwóch lat. Natomiast minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, tryb orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia, o którym mowa w ust. 5, oraz sposób prowadzenia dokumentacji związanej z wydawaniem orzeczeń o potrzebie udzielenia tego urlopu, uwzględniając w szczególności zachowanie przejrzystości procedur i trybu udzielania urlopu oraz konieczność odpowiedniego uzasadniania wydawanych orzeczeń o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. (ust. 6).

Sąd zważył, iż rektor udziela nauczycielowi akademickiemu urlopu, o którym mowa w ust. 5, na jego pisemny wniosek. Do wniosku nauczyciel akademicki dołącza orzeczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, leczącego tego nauczyciela akademickiego.

Prawidłowość wydanych orzeczeń podlega kontroli na zasadach określonych w odrębnych przepisach.(ust. 8)

Zatem Sąd przyjął, iż urlop dla poratowania zdrowia przysługuje:

- a) nauczycielowi akademickiemu,
- b) zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy,
- c) który przepracował co najmniej 5 lat na uczelni,
- d) jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia.

W ocenie Sądu nauczyciel akademicki spełniający wskazane przesłanki może przed sądem pracy dochodzić roszczenia o oddzielenie urlopu dla poratowania zdrowia. /SN w wyroku z dnia 19 września 1996 r., I PRN 6/96, OSNAPiUS 1996, nr 20, poz. 308/. Przy czym urlop dla poratowania zdrowia może być jednorazowo udzielony na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. W tym czasie stan zdrowia nauczyciela akademickiego powinien się na tyle poprawić, by mógł on podjąć swoje normalne obowiązki. W razie braku takiej prognozy czy też jeżeli zalecone leczenie miałyby trwać dłużej niż 6 miesięcy, urlop ten nie powinien być udzielany. Błędna prognoza lekarska nie oznacza przedłużenia urlopu ponad 6 miesięcy. Między kolejnymi urloпами dla poratowania zdrowia musi istnieć przerwa, przepisy nie przewidują jednak jej długości. Ustawowe ograniczenie w tym zakresie stanowi reguła, że łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekraczać 2 lat. /tak W. S. w komentarzu do art. 134 , oubl. w LEX/

Sąd wskazał, iż tryb orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia oraz sposób prowadzenia dokumentacji związanej z wydawaniem orzeczeń o potrzebie udzielenia tego urlopu reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi

akademickiemu płatnego urlopu dla poratowania zdrowia (Dz. U. Nr 247, poz. 1817). Orzeczenie wydaje lekarz ubezpieczenia zdrowotnego leczący nauczyciela na podstawie:

- a) wyniku badania lekarskiego;
- b) wyników badań pomocniczych i konsultacji specjalistycznych, których przeprowadzenie uzna za niezbędne;
- c) dokumentacji medycznej z przebiegu dotychczasowego leczenia.

Sąd podniósł, iż na podstawie wyników badań lekarz wydaje orzeczenie zawierające w szczególności wskazanie okresu, na jaki urlop powinien być udzielony, nie dłuższego jednak niż 6 miesięcy, oraz uzasadnienie potrzeby udzielenia nauczycielowi urlopu w celu przeprowadzenia zalecanego leczenia. O wydaniu orzeczenia lekarz powiadamia listownie podstawową jednostkę służby medycyny pracy, o ile możliwe jest jej ustalenie, sprawującą profilaktyczną opiekę zdrowotną nad nauczycielem akademickim. Lekarz ubezpieczenia zdrowotnego jest obowiązany do prowadzenia ewidencji wydanych orzeczeń.

Następnie Sąd wskazał, iż w istocie art. 134 cytowanej ustawy uległ zmianie na mocy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r, poz. 1198) od dnia 1 października 2014 r , jednakże zgodnie z art. 51 ustawy zmieniającej urlopy dla celów naukowych i urlopy dla poratowania zdrowia udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są wykorzystywane na zasadach i w wymiarze ustalonych na podstawie przepisów dotychczasowych. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach dotyczących udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla celów naukowych i urlopu dla poratowania zdrowia są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

W ocenie Sądu skoro powódka zakwestionowała decyzję pracodawcy w przedmiocie odmowy prawa do urlopu dla poratowania zdrowia, a nie doszło do zakończenia postępowania przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, należy stosować przepis w dotychczasowym brzmieniu.

Zdaniem Sądu powódka spełniła wszystkie warunki ustawowe przyznania urlopu dla poratowania zdrowia, bowiem jest nauczycielem akademickim, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, który przepracował co najmniej 5 lat na uczelni, a stan jej zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zalecanego leczenia. Ta ostatnia okoliczność została potwierdzona orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, którego strona pozwana w toku rozstrzygnięcia wniosku powódki nie kwestionowała, nie wszczęła też procedury odwoławczej, do której odsyła ust. 8 art. 134. Sąd podniósł, iż z ustaleń wynika, że dotychczas nie zdarzyło się, by tego rodzaju orzeczenie lekarskie było kwestionowane przez stronę pozwaną.

Zatem, w ocenie Sądu za niedopuszczalne uznać należało kwestionowanie zasadności orzeczenia lekarskiego na gruncie niniejszego postępowania. Zakwestionowanie orzeczenia winno nastąpić w ramach procedury odwoławczej. Z tego względu Sąd Rejonowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza na okoliczność zasadności udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia na okres 6 miesięczny.

Sąd wskazał, iż z cytowanego przepisu wynika, że w przypadku spełnienia wszystkich warunków Rektor udziela przedmiotowego urlopu, zatem nie ma możliwości uzależnienia udzielenia urlopu od swobodnej decyzji Rektora. Sąd podkreślił, że z ustaleń wynika, iż wcześniej nie zdarzyło się, by odmówiono pracownikowi prawa do tego urlopu.

Sąd zaznaczył, iż pozwany argumentował, że wniosek powódki nie został uwzględniony, bowiem powódka nie wykorzystwała wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy oraz zasiłku chorobowego, wskazując że celem tego urlopu jest taki sam jak świadczenia rehabilitacyjnego, zatem nie może skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia zamiast świadczenia rehabilitacyjnego i nie może to nastąpić przed uprzednim wykorzystaniem całego okresu pobierania zasiłku chorobowego. Taka interpretacja w ocenie Sądu, nie znajduje uzasadnienia w żadnym z przepisów, a wynika jedynie ze zwyczaju, jaki obowiązywał, gdyż z ustaleń wynika, że zwykle taki urlop był poprzedzony długotrwałym

zwolnieniem lekarskim, jednakże nie jest to warunek sformułowany przez ustawę, a strona pozwana nie powoływała się w tym zakresie na inne zapisy.

Wobec powyższego, Sąd przyjął, iż należało ustalić na podstawie art. 189 kpc w zw. z art. 134 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym prawo powódki do urlopu dla poratowania zdrowia w spornym okresie.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013/461 t.j.).

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pełnomocnik pozwanego.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia w sprawie, tj. :

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 316 k. p. c. polegające na bezzasadnym pominięciu okoliczności istotnych dla sprawy i błędnym ustaleniu stanu faktycznego na skutek wzięcia pod uwagę jedynie części zeznań świadka J. G., bowiem Sąd I instancji pominął te część zeznań świadka, z której wynikało, iż urlopy dla poratowania zdrowia były udzielane, ale zawsze po uprzedniej długotrwałej chorobie osoby wnioskującej o urlop,

- naruszenie art. 278 § 1 k.p.c w zw. z art. 227 k. p. c. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego endokrynologa na okoliczność, czy stan zdrowia powódki istniejący w chwili złożenia wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia uzasadniał udzielenie powódce 6- miesięcznego urlopu dla poratowania zdrowia oraz czy dawał podstawę do uznania, iż po jego zakończeniu stan zdrowia powódki związany z problemami z nadczynnością tarczycy, ulegnie na tyle poprawie, że będzie ona mogła podjąć swoje dotychczasowe obowiązki na stanowisku wykładowcy w sytuacji, gdy jego przeprowadzenie dotyczyło ustalenia istotnych okoliczności sprawy,

- naruszenie art. 316 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało wydaniem rozstrzygnięcia z uwzględnieniem poprzednio obowiązującego brzmienia przepisu art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym zamiast brzmienia aktualnego w dacie wyrokowania,

2. obrazę prawa materialnego tj. art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - prawo o szkolnictwie wyższym i innych ustaw poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy postępowanie o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia powódki zostało wszczęte i zakończone przed organem właściwym do wyrażenia zgody na urlop, przed dniem 01 października 2014 r., a tym samym w niniejszej sprawie zastosowanie powinny znaleźć nowe przepisy, a nie dotychczasowe, co w efekcie skutkowało uwzględnieniem powództwa pomimo niespełnienia przez powódkę przesłanek ustawowych udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia wynikających z brzmienia powołanego przepisu obowiązującego od dnia 01 października 2014 r.,

3. obrazę prawa materialnego, tj. art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 164,poz. 1365, dalej p.s.w. w brzmieniu obowiązującym przed 01 października 2014 r.) poprzez błędne zastosowanie i przyjęcie, że w okolicznościach sprawy pozwany był zobowiązany do udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia na okres od 01 września 2014 r. do 28 lutego 2015 roku, w sytuacji gdy w niniejszej sprawie powódka była wprawdzie zobowiązana do skorzystania ze środków przysługujących jej na podstawie innych przepisów.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania za obie instancje, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego.

Ponadto skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego endokrynologa na okoliczność, czy stan zdrowia powódki istniejący w chwili złożenia wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia uzasadniał udzielenie

powódce 6- miesięcznego urlopu dla poratowania zdrowia oraz czy dawał podstawę do uznania, iż po jego zakończeniu stan zdrowia powódki związany z problemami z nadciężnością tarczycy, ulegnie na tyle poprawie, że będzie ona mogła podjąć swoje dotychczasowe obowiązki na stanowisku wykładowcy.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 22 stycznia 2015 r. pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie zarówno w zebranych w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Zgodnie z art. 233 § 1 kpc Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei w myśl art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Oznacza to, że wszystkie ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, a tok rozumowania sądu powinien znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku.

W ocenie Sądu Okręgowego skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć zatem miejsce tylko w okolicznościach szczególnych. Dzieje się tak w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyrok SN z 6.11.2003 r. II CK 177/02 niepubl.).

Podkreślenia wymaga także fakt, że dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Koniecznym jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego można było wysnuć wnioski odmienne (post SN z 23.01.2001 r. IV CKN 970/00, niepubl. wyrok SN z 27.09.2002 r. II CKN 817/00).

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, iż sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego wymaga dla swej skuteczności konkretyzacji, i to nie tylko przez wskazanie przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowania sądu pierwszej instancji w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego wniesiona apelacja tych wymogów nie spełnia. Zarzuty skarżącego sprowadzają się w zasadzie jedynie do polemiki ze stanowiskiem Sądu i interpretacją dowodów dokonaną przez ten Sąd i jako takie nie mogą się ostać. Apelujący przeciwstawia bowiem ocenie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji swoją analizę zgromadzonego materiału dowodowego i własny pogląd na sprawę, z pominięciem okoliczności dla niego niewygodnych lub nie odpowiadających jego wersji zdarzeń. Tymczasem zadaniem Sądu Rejonowego – prawidłowo

przez Sąd wykonanym – było przeprowadzenie całościowej oceny zebranego w sprawie materiału, ponieważ tylko taka mogła dać pełny obraz spornych okoliczności.

W szczególności zauważyć należy, iż Sąd Rejonowy w dużej mierze poczynił ustalenia zgodne z oczekiwaniami apelacji, jednakże na ich podstawie doszedł do innych niż skarżący wniosków. Ustalił zwłaszcza, w oparciu o zeznania świadka J. G., iż urlopy dla poratowania zdrowia były udzielane zawsze po uprzedniej długotrwałej chorobie osoby wnioskującej o urlop. Sąd wskazał wprost, iż według zasad udzielania urlopu dla poratowania zdrowia obowiązujących w uczelni pracownik składał orzeczenie od lekarza leczącego. Z reguły urlopy były udzielane po dłuższym zwolnieniu lekarskim, były kontynuacją leczenia. Nigdy nie było przypadku, żeby rektor odmówił prawa do urlopu. Nie było kwestionowane orzeczenie lekarskie. Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom apelacji trudno zatem w tak przeprowadzonej ocenie materiału dowodowego i poczynionych ustaleniach doszukiwać się sprzeczności czy niespójności rzutuujących na poprawność wydanego w sprawie orzeczenia. Przyjętej bowiem przez uczelnię praktyki, iż urlopu dla poratowania zdrowia faktycznie udzielano po długotrwałym zwolnieniu lekarskim, Sąd nie kwestionował. Przyjął za to, odmiennie niż chciał tego skarżący, że w świetle obowiązujących przepisów powyższe nie warunkuje udzielenia urlopu. Powyższe było jednak wynikiem odmiennej wykładni przepisów prawa, a nie błędu w ustaleniach faktycznych. Wskazany zarzut nie mógł więc przynieść spodziewanego przez skarżącego skutku procesowego.

Chybnym jest też zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c w zw. z art. 227 k. p. c. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego endokrynologa na okoliczność, czy stan zdrowia powódki istniejący w chwili złożenia wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, uzasadniał udzielenie powódce 6- miesięcznego urlopu dla poratowania zdrowia oraz czy dawał podstawę do uznania, iż po jego zakończeniu stan zdrowia powódki związany z problemami z nadczynnością tarczycy, ulegnie na tyle poprawie, że będzie ona mogła podjąć swoje dotychczasowe obowiązki na stanowisku wykładowcy w sytuacji, gdy jego przeprowadzenie dotyczyło ustalenia istotnych okoliczności sprawy.

Mając to na uwadze podnieść należy, iż jak słusznie podniósł Sąd I instancji wskazany wniosek był niewątpliwie spóźniony, a co za tym idzie na etapie postępowania przed Sądem niedopuszczalny.

W myśl art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tj. Dz.U.2012.572) w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2014 r. nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej pięciu lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekraczać dwóch lat. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, tryb orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia, o którym mowa w ust. 5, oraz sposób prowadzenia dokumentacji związanej z wydawaniem orzeczeń o potrzebie udzielenia tego urlopu, uwzględniając w szczególności zachowanie przejrzystości procedur i trybu udzielania urlopu oraz konieczność odpowiedniego uzasadniania wydawanych orzeczeń o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. (ust. 6). Rektor udziela nauczycielowi akademickiemu urlopu, o którym mowa w ust. 5, na jego pisemny wniosek (ust. 7). Do wniosku nauczyciel akademicki dołącza orzeczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, leczącego tego nauczyciela akademickiego. Prawidłowość wydanych orzeczeń podlega kontroli na zasadach określonych w odrębnych przepisach. (ust. 8).

Natomiast zgodnie z brzmieniem art. 134 cytowanej ustawy zmienionym na mocy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1198) od dnia 1 października 2014 r., nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej piętnastu lat w uczelni, ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy (ust. 5). Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w całym okresie zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekroczyć jednego roku. W przypadku gdy urlop dla poratowania zdrowia jest wykorzystywany w częściach, kolejnego urlopu można

udzielić nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia zakończenia ostatnio udzielonego urlopu. O potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia orzeka lekarz posiadający uprawnienia do wykonywania badań profilaktycznych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, wykonujący działalność w jednostce służby medycyny pracy, z którą uczelnia zawarła umowę, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184), zwany dalej "uprawnionym lekarzem. Uprawniony lekarz przeprowadza badanie lekarskie na podstawie skierowania wydanego przez rektora na wniosek nauczyciela akademickiego o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia. Uprawniony lekarz orzeka o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia i określa czas potrzebny na przeprowadzenie zalecanego leczenia na podstawie:

- 1) wyników przeprowadzonego przez siebie badania lekarskiego;
- 2) wyników badań pomocniczych lub konsultacji specjalistycznych, których wykonanie uzna za niezbędne;
- 3) dokumentacji medycznej z przebiegu dotychczasowego leczenia.

Po przeprowadzeniu badania lekarskiego uprawniony lekarz wydaje orzeczenie lekarskie o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia, zwane dalej "orzeczeniem lekarskim". Nauczycielowi akademickiemu oraz uczelni przysługuje odwołanie od orzeczenia lekarskiego do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania nauczyciela akademickiego lub ze względu na siedzibę uczelni. W przypadku gdy orzeczenie lekarskie zostało wydane przez uprawnionego lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy, odwołanie od tego orzeczenia wnosi się do instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy najbliższego ze względu na miejsce zamieszkania nauczyciela akademickiego lub ze względu na siedzibę uczelni. Odwołanie wraz z uzasadnieniem wnosi się na piśmie w terminie czternastu dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem uprawnionego lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie. Uprawniony lekarz, za którego pośrednictwem jest wnoszone odwołanie, przekazuje je wraz z dokumentacją badań podmiotowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania odwołania. Badanie lekarskie w trybie odwoławczym przeprowadza się w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania odwołania. Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne. Koszty badań, o których mowa w ust. 5e pkt 1 i 2, przeprowadzanych nie częściej niż raz na trzy lata oraz koszty badań przeprowadzanych w trybie odwoławczym ponosi uczelnia (ust. 5a-l).

Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres oraz tryb przeprowadzania badania lekarskiego, któremu jest obowiązany poddać się nauczyciel akademicki,
- 2) wzór skierowania na badanie lekarskie w celu stwierdzenia potrzeby udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia,
- 3) wzór orzeczenia lekarskiego o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia - uwzględniając konieczność przyjęcia obiektywnych i niezbędnych kryteriów oceny stanu zdrowia dokonywanej w celu stwierdzenia potrzeby leczenia oraz określenia czasu na jego przeprowadzenie, a także zapewnienia jednolitości stosowanych dokumentów (art. 134 ust. 6).

Rektor udziela nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie orzeczenia lekarskiego (art. 134 ust. 9).

Bez względu na to, zastosowanie którego brzmienia wskazanego przepisu w sprawie uznać za właściwe, wskazać należy, iż w obu przypadkach przewidują one specjalny tryb kontroli orzeczeń lekarskich o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla poratowania zdrowia. W rozpatrywanej sprawie powódka niewątpliwie legitymowała się wskazanym orzeczeniem lekarskim, a pozwany pracodawca w toku rozstrzygnięcia wniosku powódki o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, prawidłowości wskazanej decyzji lekarza nie kwestionował. Jak

wynika z materiału sprawy brak uwzględnienia wniosku powódki był konsekwencją niewyczerpania przez nią okresu zasiłkowego, a nie brakiem uwarunkowań zdrowotnych przemawiających za udzieleniem wskazanego urlopu. Pozwany nie wszczął żadnej procedury odwoławczej od wydanego orzeczenia lekarskiego, ani na etapie rozpatrywania wniosku nawet nie podnosił, że stan zdrowia wnioskodawczyni nie uzasadnia udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia. Z tych też względów wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza na okoliczność zasadności udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia na okres 6 miesięczny, słusznie więc Sąd Rejonowy oddalił jako niedopuszczalny. Pozwany nie kwestionował zasadności orzeczenia lekarskiego rozpatrując wniosek, wobec tego brak podstaw do usprawiedliwiania prawidłowości jego oddalenia tymi okolicznościami, na gruncie postępowania sądowego. Wobec zaś faktu ponownego zgłoszenia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego endokrynologa na okoliczność, czy stan zdrowia powódki istniejący w chwili złożenia wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia uzasadniał udzielenie powódce 6- miesięcznego urlopu dla poratowania zdrowia na etapie apelacji, wniosek ten zgodnie z art. 217 § 3 kpc jako zmierzający do nieuzasadnionego przewleknięcia postępowania należało pominąć.

Nie sposób też zgodzić się ze skarżącym, iż na gruncie rozpoznawanej sprawy doszło do naruszenia prawa materialnego w szczególności art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - prawo o szkolnictwie wyższym i innych ustaw poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy postępowanie o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia powódki zostało wszczęte i zakończone przed organem właściwym do wyrażenia zgody na urlop, przed dniem 1 października 2014 r., a tym samym w niniejszej sprawie zastosowanie powinny znaleźć nowe przepisy (art. 134 ustawy w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 11 lipca 2014 r; Dz. U. 2014 r, poz. 1198), a nie dotychczasowe w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2014 r. (t.j. Dz.U.2012.572), co w efekcie skutkowało uwzględnieniem powództwa pomimo niespełnienia przez powódkę przesłanek ustawowych udzielenia jej urlopu dla poratowania zdrowia wynikających z brzmienia powołanego przepisu obowiązującego od dnia 1 października 2014 r.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż zgodnie z art. 51 ust. 1. ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r, poz. 1198) urlopy dla celów naukowych i urlopy dla poratowania zdrowia udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są wykorzystywane na zasadach i w wymiarze ustalonych na podstawie przepisów dotychczasowych. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach dotyczących udzielenia nauczycielowi akademickiemu urlopu dla celów naukowych i urlopu dla poratowania zdrowia są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 2).

Wbrew twierdzeniom apelacji nie sposób przyjąć, iż ww. przepis dotyczy tylko i wyłącznie postępowania wszczętego i niezakończonego przed organem uprawnionym do udzielenia urlopu, czyli rektorem, a nie postępowania sądowego wszczętego w sprawie o ustalenie prawa do udzielenia dla poratowania zdrowia, które nie jest postępowaniem odwoławczym. Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż postępowanie w sprawie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia jest zakończone tylko w sytuacji, gdy decyzja rektora w tym przedmiocie jest ostateczna, to jest gdy nie może zostać wzruszona choćby poprzez wniesienie powództwa o ustalenie prawa do udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. Na gruncie rozpoznawanej sprawy postępowanie w sprawie udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia bezspornie wszczęte zostało dniu 27 sierpnia 2014 r tj. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej prawo o szkolnictwie wyższym. Decyzję odmowną w tym przedmiocie pozwana uczelnia wydała 1 września 2014 r. ale już 10 września 2014 r. powódka wystąpiła z pozwem o ustalenie prawa do urlopu dla poratowania zdrowia, które to postępowanie aż do chwili wydania uzasadnianego właśnie przez Sąd Okręgowy wyroku nie zostało prawomocnie zakończone. Wobec powyższego brak jakichkolwiek podstaw do uznania, iż sporna decyzja rektora kończyła postępowanie wszczęte wnioskiem powódki o udzielenie urlopu i była ostateczna, a w związku z tym zgodnie z art. 316 kpc w sprawie winny znaleźć przepisy o szkolnictwie wyższym obowiązujące po dniu 1 października 2014 r. tj. w dacie wyrokowania. Zaiste postępowanie w sprawie o ustalenie prawa do udzielenia dla poratowania zdrowia nie jest postępowaniem odwoławczym od decyzji rektora w tym przedmiocie, lecz niewątpliwie wpływa na nią w sposób kształtujący. Z tych też względów twierdzenia apelacji co do zakończenia postępowania powódki o udzielenie urlopu

dla poratowania zdrowia przed dniem 1 października 2014 r., i co do braku podstaw zastosowania przepisu art. 134 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym do tej daty nie mogą się ostać.

W ocenie Sądu Okręgowego nieuprawnionym jest też zarzut apelacji co do błędnego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 164,poz. 1365, dalej p.s.w. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r.), wobec przyjęcia, że w okolicznościach sprawy pozwany był zobowiązany do udzielenia powódce urlopu dla poratowania zdrowia na okres od 1 września 2014 r. do 28 lutego 2015 roku, w sytuacji gdy w niniejszej sprawie powódka była wpierv zobowiązana do skorzystania ze środków przysługujących jej na podstawie innych przepisów.

Powyższe twierdzenia nie mają żadnego oparcia w przepisach prawa.

Podnieść należy, iż w istocie zgodnie z art. 134 ust. 5 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 października 2014 r. (t.j. Dz.U.2012.572) nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej pięciu lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia.

Z kolei w myśl art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokują odzyskanie zdolności do pracy. Świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów (ust. 7).

Cel przyznania urlopu dla poratowania zdrowia, co zauważa apelujący wydaje się więc być zbieżny z celem przyznania świadczenia rehabilitacyjnego, które nauczycielom akademickim – uprawnionym właśnie do tego urlopu nie przysługuje. Obydwa świadczenia mają służyć odzyskaniu zdolności do pracy w przypadku konieczności długotrwałego leczenia. W oparciu o powyższe brak jednak podstaw do uznania, iż obostrzenia dotyczące przyznania wskazanych świadczeń są tożsame. Wskazanego wniosku nie sposób wyprowadzić z treści powołanych przepisów, które wyraźnie w sposób różny i precyzyjny określają krąg podmiotów uprawnionych do świadczeń i warunki ich nabycia. Przepisy stanowiące o urlopie dla poratowania w odróżnieniu od tych dotyczących świadczenia rehabilitacyjnego na warunek wyczerpania okresu zasiłkowego nie wskazują. Stąd też jego wprowadzenie jako kryterium nabycia prawa do urlopu dla poratowania zdrowia stanowiło by ich nadinterpretację. W ocenie Sądu Okręgowego wobec powyższego nie sposób przyjąć, iż przed skorzystaniem z urlopu dla poratowania zdrowia powódka była zobowiązana do skorzystania ze środków przysługujących jej na podstawie innych przepisów.

Ponadto podkreślić należy, iż korzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia stanowi swoisty przywilej zastrzeżony w ustawie, a przeznaczony stricte dla określonych grup zawodowych. Prawo do korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego, z zastrzeżonymi wyjątkami ma zaś charakter powszechny, dotyczący niemalże wszystkich ubezpieczonych. Wobec tego, skoro korzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia ma być przywilejem wprowadzenie mniejszych obostrzeń warunkujących nabycie do niego prawa w porównaniu za świadczeniami o podobnym celu lecz powszechnym charakterze nie może dziwić. Z tych zatem także względów twierdzenia apelacji, iż powódka przed wykorzystaniem urlopu dla poratowania zdrowia winna skorzystać z prawa do zasiłku chorobowego w pełnym zakresie nie mogą zostać zaakceptowane.

Reasumując żaden z apelacyjnych zarzutów dotyczących zarówno naruszenia prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 316 k. p. c. art. 278 § 1 k.p.c w zw. z art. 227 k. p. c. art. 316 k.p.c. oraz prawa materialnego art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - prawo o szkolnictwie wyższym, art. 134 ust. 5 ustawy z dnia 27

lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 164,poz. 1365, dalej p.s.w. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r.) nie zasługiwał na uwzględnienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy zgodnie z treścią art. 385 kpc oddalił apelację strony pozwanej jako bezzasadną.

O zwrocie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. a także § 12 ust. 1 pkt 1 oraz § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 r., poz. 490 j.t.)